

Web
info@acvoda.nl
www.acvoda.nl
twitter @acvoda

Post
Geelgorshof 4
6005JL Weert,
Nederland

RSIN
853721154

Kamer van Koophandel
59987413

IBAN
NL17KNAB0766742016

Betreft:

Internetconsultatie verhittingsapparaten en standaardverpakkingen e-sigaretten en sigaren

Weert, september 2020

Geachte heer Blokhuis,

Graag wil het bestuur van Stichting Acvoda van de gelegenheid gebruik maken om te reageren op de internetconsultatie met betrekking tot standaardverpakkingen voor sigaren, verhittingsapparaten en e-sigaretten. De voorgestelde regelgeving geeft invulling aan de dringende wens vanuit zowel de Tweede Kamer als vanuit de Nederlandse samenleving om de Nederlandse bevolking te beschermen tegen de gevaren van het roken. De voorgestelde regelgeving beoogd bij te dragen aan die wens. Inhoudelijke analyse van de voorgestelde regelgeving geeft echter gerede grond tot twijfel en wijst uit dat de beoogde doelstelling wellicht een eerder ongewenst negatief effect kan bewerkstelligen. De voorgestelde regelgeving maakt het voor een potentiële koper moeilijker om onderscheid te maken in de mate van schadelijkheid van het aan te schaffen product, waardoor een gewogen keuze voor een minder schadelijk product de koper ontnomen wordt. De voorgenomen regelgeving bewerkstelligt immers dat alle producten, van sigaretten tot e-sigaret, gekenmerkt worden als 'dermate schadelijk....',

Deze uniforme risicoaanduiding doet sterk onrecht aan de onmiskenbare en aantoonbare significante verschillen in schadelijkheid van de diverse producten en heeft onjuiste informatievoorziening voor rokers en gebruikers van e-sigaretten tot gevolg, hetgeen in strijd is met de risico beperkende bepalingen (harm reduction) in het door Nederland in 2003 ondertekende 'Framework Convention on Tobacco Control' van de Wereldgezondheidsorganisatie. In dit framework staat geschreven:

"tobacco control" means a range of supply, demand and harm reduction strategies that aim to

improve the health of a population by eliminating or reducing their consumption of tobacco products and exposure to tobacco smoke”.

Indien, zoals in de voorgenomen regelgeving gesteld, deze aanpassingen bedoeld zijn ter bescherming van de volksgezondheid, kan het niet zo zijn dat alle tabaks- en rookwaren, ongeacht hun schadelijkheid onder één noemer geschaard worden met een identiek risicoprofiel. Elektronische dampwaar heeft bewezen een effectief middel te zijn in het terugdringen van de rookprevalentie en het aanzienlijk verminderen van schade¹. Door fors minder schadelijke alternatieven met dezelfde restricties op te zadelen als de extreem schadelijke producten wordt de consument de mogelijkheid weerhouden te kiezen voor een minder risicovol alternatief. Dit staat haaks op de doelstelling welke beoogt de volksgezondheid te beschermen.

Zowel het Britse Ministerie van Volksgezondheid² (PHE, VK) als de FDA in de VS³ benadrukken dat rokers die niet kunnen of willen stoppen met roken gestimuleerd moeten worden over te stappen op e-sigaretten, en dat het potentieel van de e-sigaret optimaal benut moet worden.

De beleidskeuzes en de regelgeving die in Nederland gemaakt wordt wijkt met deze voorgenomen regelgeving hiervan af. De rationele onderbouwing voor de voorgenomen regelgeving is niet in lijn met de wetenschappelijke consensus aangaande schadelijkheid van deze producten, zoals onder meer verwoord door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) en Het Trimbos instituut.

Opmerkingen t.a.v. ontwerpтекст

In alinea 2 van 2.1 (hoofdstuk 2) staan een aantal zaken vermeld waaruit blijkt dat de rationale voor de regelgeving niet strookt met de wetenschappelijke consensus.

In genoemde alinea staan de volgende stellingen:

- “De regering is echter van mening dat de e-sigaret geen goed stoppen-met-roken middel is, omdat een groot deel van de e-sigaretgebruikers naast de e-sigaret ook nog tabaksproducten blijft roken en daarom geen gezondheidswinst boekt door gebruik van de e-sigaret.” (met verwijzing naar een onderzoek uit 2018)

Graag willen wij u erop wijzen dat er meerdere representatieve onderzoeken over dit onderwerp zijn gedaan die precies het tegenovergestelde aantonen maar dergelijke onderzoeken ontbreken als onderbouwing. Verder stelt het in de ontwerpтекст veelvuldig aangehaalde, Trimbos-instituut in april van dit jaar nog dat: “er meer onderzoek nodig is naar de rol van e-sigaretten als hulpmiddel bij het stoppen met roken met een gerandomiseerde studie met voldoende power waarin e-sigaretten worden vergeleken met bewezen effectieve stoppen met roken hulp.” Een duidelijke stelling welke diametraal staat op de mening van de regering welke stellig beweert dat de e-sigaret geen goed stopmiddel zou zijn. Daarbij is het verontrustend dat verregaande beperkende maatregelen voorgenomen worden op basis van een mening en derhalve niet per definitie gestoeld zijn op gedegen breed gedragen onderzoeken.

¹ Bronnen: Public Health England, UK Center for Alcohol and Tobacco Studies

²

<https://www.gov.uk/government/publications/towards-a-smoke-free-generation-tobacco-control-plan-for-en-gland>

³ <https://www.fda.gov/newsevents/newsroom/pressannouncements/ucm568923.htm>

Voorts wordt gesteld:

- “Er zijn steeds meer aanwijzingen dat het gebruik van zowel sigaretten als e-sigaretten door dual users, extra schadelijk is voor de gezondheid.(met verwijzing naar een onderzoek uit 2020)

Graag willen wij u erop wijzen dat:

-het gebruik van superlatieven onnodig en onterecht is gezien het feit dat het onderzoek waarnaar verwezen wordt zich maar beperkt tot 1 gezondheidsklacht.

-het onderzoek waarnaar verwezen wordt middels diverse peer-reviews inmiddels als zeer twijfelachtig beschouwd wordt.

Tevens wordt nog in die betreffende alinea vermeld:

- “Het zogenaamde dual use, het tegelijkertijd gebruiken van sigaretten en e- sigaretten, **is** schadelijker dan het gebruik van alleen sigaretten of e-sigaretten.(met verwijzing naar het factsheet uit 2020 van het Trimbos-instituut)

Graag willen wij u erop wijzen dat het Trimbos-instituut in hun factsheet stelt:

“Er zijn aanwijzingen dat dual use schadelijker **zou kunnen zijn** dan het gebruik van alleen tabakssigaretten of e-sigaretten.”

Een stelling welke Het Trimbos-instituut verzuimd heeft te voorzien van enige specifieke en/of duidende onderbouwing.

In 3.1.2 (hoofdstuk 3) “Elektronische dampwaar” staat een zinsnede waaruit blijkt dat bij de rationele onderbouwing van de voorgestelde maatregelen u onverantwoord selectief bent omgegaan met de resultaten uit onderzoeken. In 3.1.2. staat vermeld:

- “Ook de gezondheidseffecten van de e-sigaret zonder nicotine voor omstanders blijken schadelijk”(zonder verwijzing)

Hier had minimaal een verwijzing kunnen staan naar het onderzoek van het RIVM over de gezondheidsrisico's van e-sigaretten voor omstanders.

<https://www.rivm.nl/publicaties/gezondheidsrisicos-van-e-sigaretten-voor-omstanders>

Het inmiddels “beruchte” onderzoek waarbij een onrealistisch scenario gehanteerd werd van twee cloudchasers (e-sigaret gebruikers die grote dampwolken produceren) in een ongeventileerde auto (ramen dicht, ventilatie uitgeschakeld) met een kind op de achterbank. Dit onderzoek beschrijft 2 scenario's:

- “in scenario 1 gaat het om één kind dat in een niet-geventileerde auto zit met twee e-sigaret gebruikers. Scenario 2 betreft een deel van een werkdag waarbij een volwassene in een kantoorruimte zit met een collega die een e-sigaret gebruikt. “

- En concludeert:

Als een nicotine-houdende e-sigaret gebruikt wordt dan bestaat in beide scenario's ten gevolge van de blootstelling aan nicotine een risico op hartkloppingen en een verhoogde systolische bloeddruk. De magnitude van de bloeddrukverhoging is vergelijkbaar met het effect van de inname van een

dosis cafeïne uit twee of drie koppen koffie (5- 14 mmHg). Voor het 1e scenario (auto) kan (milde) irritatie van de neus, keel oren optreden als gevolg van de blootstelling aan propyleenglycol. Indien de gebruikte e-liquid verontreinigd is met tabakspecifieke nitrosamines (TSNAs), dan kan een verhoogd risico op het ontstaan van tumoren in de luchtwegen niet worden uitgesloten voor het kind in scenario 1. Voor scenario 2 kan hierover geen uitspraak worden gedaan. Hierbij moet worden opgemerkt dat de meeste e-vloeistoffen geen of slechts lage concentraties TSNAs bevatten, en dat nieuwe wetgeving het voorkomen van TSNAs in e-vloeistoffen niet toestaat.”

In dit door het RIVM extreem gestelde “worst case scenario” zouden dus mogelijk alleen de tabakspecifieke nitrosamines (TSNA) voor schade kunnen zorgen. TSNAs welke inmiddels al een hele tijd een verboden ingrediënt voor e-sigaretten zijn. Gesteld kan worden dat uit dit onderzoek blijkt dat schadelijkheid voor omstanders, sinds het verbod op TSNAs in e-vloeistoffen, niet aangetoond kan worden en op zijn best geclassificeerd kan worden als mogelijk (mild) ‘irriterend’.

Uitgelezen kans niet mislopen

Volgens vele wetenschappers alsmede het Timbos-instituut is er overtuigend bewijs dat het gebruik van een e-sigaret minder schadelijk is voor de gezondheid dan het roken van Tabak. Door onderscheid te maken in de verpakking van deze producten kan de overheid dit feit kenbaar maken aan de consument.

Acvoda is niet tegen neutrale verpakkingen voor de e-sigaret en aanverwante producten maar ageert sterk tegen een volledige gelijkstelling hiervan met de traditionele rookwaren.

Acvoda pleit met klem voor verpakkingseisen welke de consument in staat stelt eenvoudig een gewogen risico inschatting te maken, alvorens te besluiten tot aankoop van een product. Het overgrote deel van de bevolking in Nederland denk immers nog steeds volledig ten onrechte dat de e-sigaret bij gebruik even schadelijk, zonet schadelijker, is voor de gezondheid dan het roken van tabak.

Een op werkelijk risicopotentieel gebaseerde regelgeving is de kans voor de regering om hier verandering in te brengen.

Stichting Acvoda

Stichting Acvoda stelt dat niet-rokers, ex-rokers en ook de huidige rokers cruciale stakeholders zijn in de wet- en regelgeving omtrent elektronische sigaretten, met of zonder nicotine. Stichting Acvoda is uitsluitend in dat gebied actief en behartigt uitsluitend de belangen van deze mensen.

De bestuursleden en betrokken vrijwilligers van Stichting Acvoda zijn op generlei wijze gelieerd aan noch de tabaksindustrie danwel de e-sigarettenindustrie; zij zijn professioneel actief in respectievelijk accountancy, IT, onderwijs en bij de overheid.

De financiering van Acvoda bestaat uit giften van particulieren, vaak gebruikers van e-sigaretten.

Een aantal van de verhalen van overstappers staan op onze website onder

<http://acvoda.nl/dampverhalen>

Graag willen we daarom nogmaals benadrukken dat wij graag samen met U en uw Ministerie aan de slag willen om de doelstellingen optimaal in te vullen en de volledige potentie van e-sigaretten te benutten binnen het door de overheid te voeren beleid.

Voor vragen c.q. opmerkingen kunt u te allen tijde contact met ondergetekenden opnemen.

Met vriendelijke groet,

Namens Stichting Acvoda
Actief voor Dampen

Evelien Hondius, Purmerend

Sander Aspers, Weert

Rob de Lange, Koekange

Hans Molenaar, Koudekerk aan den Rijn

Patrick Hoekstra, Leeuwarden

James Young, Geldrop

